

IZLOŽBA

Prvi violončelo grada

Nastavljajući s otkrivanjem jednoga manje znatnog, a vrijednog predmeta iz svojeg fundusa, Muzej grada Zagreba nastavlja s obilježavanjem stote obljetnice svojeg postojanja. Kako bi što originalnije proslavili stoljeće među svojim građanima, svaki im mjesec besplatno predstave jedan vrijedan predmet uz koji je vezana neka gradska priča. Sljedeće je na redu violončelo Rudolfa Matza. Izlaganjem toga predmeta želi se prenijeti djelić atmosfere, kulture življenja, ambicije i dosega zagrebačkog glazbenog života 20. stoljeća čiji je Matz bio dionikom. Taj je skladatelj, vrhunski izvođač na violončelu koji je znatno unaprijedio glazbenu pedagogiju, te osnovao Zagrebačke soliste, bio naime i vrhunski atletičar pa se okitio i titulom državnog prvaka i onog pobjednika međunarodnog mitinga. Sve je to dovoljno razloga da se skrene pozornost na spomenuti predmet i njegova vlasnika, uz napomenu da se u muzeju našao zahvaljujući donaciji u sklopu koje je toj ustanovi pripao i stan Rudolfa i Margite Matz u Mesničkoj 15, poznat po susretima umjetnika i uglednika u koji je navratio i violončelist svjetskoga glasa Mstislav Rostropovič. U tom će se prostoru uskoro prirediti i otvoriti memorijalna zbirka Margite i Rudolfa Matza. [S.B.V.]

Drveće kao da raste iz kuće

Sumrak u Glass House (gore); i namještaj je većinom staklen (desno)

ARHITEKTURA

Unutar staklenih zidova

■ Čuvena Glass House prekjučer je otvorena za posjetitelje, prvi put otkako je prije 58 godina sagrađena

Istražiti vlastitim osjetilima jedno od najvećih djela modernizma odnedavno mogu svi poklonici lijepe arhitekture, posjete li Glass House u New Canaanu (Connecticut, SAD). U toj ljepotici od stakla i čelika sve je zamalo isto kao 1949. kada je sagrađena, osim što su narasla stabla koja je okružuju i odražavaju se u njenim stjenkama. U unutrašnjosti je namještaj raspoređen kao u doba dok je ondje sam živio njen projektant Philip Johnson, sam i (od

1960.), s Davidom Whitneyjem. Svatko sada može upoznati to remek-djelom, u vezi kojeg je arhitekt Frank O. Gehry otkrio da je ondje David Whitney bio zadužen za kuhanje. »Bio je vrlo maštovit kuhar, čak je u kruh stavljao marihuanu. A Philip bi, čekajući večeru, ispijao čašu za čašom džina, praveći se da je voda«, rekao je Gehry. Staklenu je kuću Johnson zapravo projektirao u suradnji s kolegom i suradnikom Richardom Fosterom, i to mnogo prije nego što je osnovao Odjel arhitekture i dizajna pri MoMA-i (gdje je danas izložena njena maketa), kao i mnogo prije nego što je nagrađen najvećim američkim arhitektonskim i dizajnerskim nagradama. Doslovce je staklena, jer puni zid postoji samo oko kupaonice, a sve ostalo, dakle, svi unutarnji i vanjski zidovi su od stakla u metalnim okvirima. Čak je i namještaj maksimalno »prozračan« - staklen ili metalan, tako da ništa ne stoji na putu pogledima usmjerenim iz kuće prema vrtu, ili obratno. Philip Johnson bio je kontrover-

zna ličnost, rado se družio sa slavnima i često prijatelje pozivao za »svoj« stol u restoranu Four Season na Manhattanu, koji je dizajnirao 1958. godine. Kad bi poželio pobjeći od newyorške gungule, otišao bi u svoju staklenu kuću, a ondje je počeo češće boraviti nakon što je upoznao kolekcionara umjetnosti 33 godine mlađeg od sebe – Davida Whitneyja. On je bio prijatelj s mnogim umjetnicima (pa i Warholom kojem je u šali govorio da će se »udati« za njega), a onda je cijeli svoj život podredio vezi s Johnsonom. A, pozivjeli su zajedno, i to većinom u staklenoj kući, 45 godina, do 2005. kada su obojica umrli u razmaku od nekoliko mjeseci. Philipu Johnsonu je tada bilo 95, a Davidu Whitneyju 66 godina. A kako je kuću Johnson 1986. darovao National Trust for Historic Preservation, s tim da je otvori za javnost tek nakon njegove smrti, sada je njegova posljednja želja napokon i ostvarena.

Stakleni zid između dnevne i spavaće sobe

Okoliš se odražava u staklu

■ Sonja BRAUT

PUTOKAZ OD 23. DO 29. LIPNJA

NA UZGLAVLJU

Andrea Levy »Mali otok«

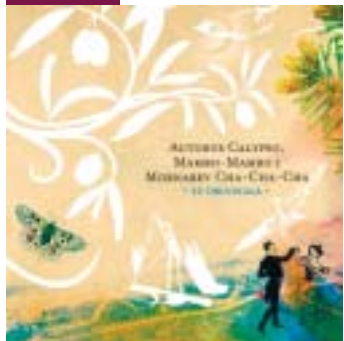
Emigrantska je sudbina nešto što povezuje sve narode širom svijeta koji nisu imali sreće da na mjestu rođenja ostvare svoju egzistenciju. Tako u velikim svjetskim središtima koja poput magneta privlače useljenike nastaju šarolika društva u kojima se isprepleću sudbine, mentaliteti i običaji. Takvo je mjesto London u koji su se tijekom proteklih stoljeća sliili pojedinci iz svih bivših britanskih kolonija. Tu, u godini 1948., počinje radnja romana »Mali otok«, priče o obitelji koja je doselila s Kariba nakon Drugoga svjetskog rata. Glavni su protagonisti Jamajčanin Gilbert Joseph, koji je za vrijeme rata bio volonter u Kraljevskim zračnim snagama, i njegova supruga Hortense. Andrea Levy o njima piše zanimljivim stilom i događaje pripovijeda tako što dopušta svakom liku da ispriča svoju priču i svoje doživljaje, traume i poniženja. Kritika je roman ocijenila kao događaj desetljeća u prikazivanju engleske prošlosti, onih trenutaka u kojima se zemlja bitno kulturalno mijenjala. Za svoj roman Andrea Levy dobila je niz književnih nagrada. [S.B.V.]

NOSAČ ZVUKA

Hitovi '50-ih i '60-ih

Stariji ljubitelji domaće zabavne glazbe sigurno će prepoznati novu kvalitetu u reizdanju 22 hita '50-ih i '60-ih godina prošlog stoljeća koja su objavljena na nosaču zvuka u izdanju Croatia Recordsa. Uz to što će se oni podsjetiti na omiljene pjesme uz koje su odrastali, zaljublivali se i proživljavali sve važne i nevažne trenutke mladosti, prigoda je to da se i mlađe generacije upoznaju s glazbenim izričajem uz koji su stasali njihovi roditelji, a možda i bake i djedovi. Riječ je o pjesmama koje su nastajale pod snažnim utjecajem latinoameričke glazbe i lakih, plesnih nota koje su pristizale s američkoga kontinenta u Europu, što nije zaobišlo ni naše krajeve. Kako je i danas latino ritam vrlo popularan, lako ćemo se uživjeti u izvedbe ondašnjih pjevačkih zvijezda od kojih danas neki imaju status legendi hrvatske estrade. Uz pjesme »Autobus Calypso«, »Mornarev cha-cha-cha«, »Oglas«, »Krovovi«, »Ta tvoja ruka mala«, »Mambo, mambo« i druge te izvođače poput Ive Robića, Marka Novosela, Beti Jurković, Gabi Novak i ostalih, osjetimo načas vruću atmosferu ondašnjih plesnih dvorana. [Dž. Č.]

Arhitekt Philip Johnson ispred svoje staklene kuće

ZDRAV ŽIVOT

KAMILICA na Cvjetnom trgu

■ Mirisna biljka bijelo-žutih cvjetova na jedan je dan osvojila središte Zagreba

Prolaznike na zagrebačkom Cvjetnom trgu u četvrtak je iznenadio osvježavajući miris kamilice. Na zelenom travnatom pokrivaču u hladovini drvene sjenice, tvrtka Natura priredila je niz zabavnih i edukativnih radionica kojima je podsjetila na važnost zdravog života. Zagrepčani su ujedno imali prigodu naučiti nešto više o biljci čiji se bijelo-žuti cvjetovi već stoljećima koriste kao baza za pripravak mnogih ljekovitih i umirujućih napitaka te kozmetičkih preparata. Estetski izgled kamilice istaknuo je poznati florist Saša Šekoranja, pokazujući kako napraviti maštovite kompozicije i cvjetne aranžmane kojima je pridružio bijele i žute ljiljane, divlju mrkvu, nezrele kupine i vlati trave. Pritom je napomenuo kako kamilica (iako brzo vene) ima izrazito pozitivan učinak na raspoloženje. »Ona omogućuje

Saša Šekoranja pokazao je kako se aranžira s kamilicom

zblizavanje s prirodom od koje se sve više otudujemo«, rekao je umjetnik. Aromaterapeutkinje Lidija Deli i Vesna Genc sugrađane su upoznale s načinima izrade mješavina eteričnog ulja kamilice koje se godinama upotrebljavaju za pripremu kupki, kompresija i sredstva za inhaliranje. Vesna Genc također je govorila o suočavanju sa stresom i učinkovitim načinima opuštanja. Zagrepčani su od Irene Švende iz centra Umijeće življenja praktičnim vježbama naučili prednosti pravilna disanja. Oni najsretniji kući su otišli s paketima proizvoda od kamilice koje su za njih priredili organizatori.

■ Dubravka ŽALAC
Fotografije:
Tomislav KRIŠTO